

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ХЕРСОНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра економіки

О7868

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора з
навчальної роботи

к.т.н., проф. Дудченко О.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Economics of Enterprise

рівень вищої освіти *перший (бакалаврський)*

тип дисципліни *обов'язкова*

мова викладання *українська*

Херсон – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є однією із складових комплексної підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 13 «Механічна інженерія» спеціальності 131 «Прикладна механіка», освітня програма «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів».

«15» листопада 2023 року. – 26 с.

Розробник: Руснак А.В. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки Херсонського навчально-наукового інституту НУК.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка підприємства» узгоджено з гарантом освітньої програми.

Гарант освітньої програми «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів»

доцент В.В. Спихтаренко В.В.

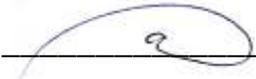
Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка підприємства» розглянуто на засіданні кафедри економіки.

Протокол № 4 від «15» листопада 2023 р.

В.о. завідувача кафедри А.В. Руснак

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка підприємства» розглянуто методичною радою ХННІ НУК.

Протокол № 4 від «16» листопада 2023 р.

Голова МР ХННІ НУК О.М. Дудченко

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	6
2. Мета навчальної дисципліни	7
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання	7
5. Програма навчальної дисципліни.....	8
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	18
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	18
8. Критерії оцінювання результатів навчання	20
9. Засоби навчання	21
10. Рекомендовані джерела інформації	21
Додаток	22

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» належить до обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки, складена відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Вивчення дисципліни передбачає набуття здобувачами вищої освіти знань про систему чинників функціонування і розвитку підприємства, закономірності здійснення виробничих процесів, особливості реалізації економічних відносин тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є вивчення підприємства як суб'єкту господарювання та основних напрямів його господарсько-фінансової діяльності; методологічних та методичних засад планування діяльності підприємства; формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства; складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхів його ефективного використання; теоретичних засад формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання, методичних підходів до їх аналізу та планування; теоретичних засад формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, методичних підходів до їх аналізу та планування; теоретичних засад формування фінансових ресурсів (капіталу) підприємства, методичних підходів до їх аналізу та планування; механізмів формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства; оцінки ефективності господарської діяльності та шляхів її підвищення; сутності фінансового стану підприємства, його складових та методів оцінки; конкурентоспроможності підприємства та методів її оцінки; механізму розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

Ключові слова: господарська діяльність, ефективність, підприємство, суб'єкт господарювання, управління.

Abstract

The educational discipline "Economics of the enterprise" belongs to the mandatory disciplines of the cycle of general training, compiled in accordance with the educational program of training applicants of the first (bachelor's) level of higher education.

The study of the discipline involves the acquisition of knowledge by students of higher education about the system of factors of the functioning and development of the enterprise, the regularities of the implementation of production processes, the peculiarities of the implementation of economic relations, etc.

The main tasks of studying the discipline "Economics of the enterprise" are the study of the enterprise as a business entity and the main directions of its economic and financial activity; methodological and methodical principles of enterprise planning; formation of the production program and its implementation, determination of the production capacity of the enterprise; components of the enterprise's resource potential and ways of its effective use; theoretical foundations of the formation and use of labor resources of the enterprise and the system of their material stimulation, methodical approaches to their analysis and planning; theoretical foundations of formation and use of property resources (assets) of the enterprise, methodical approaches to their analysis and planning; theoretical foundations of the formation of financial resources (capital) of the enterprise, methodical approaches to their analysis and planning; mechanisms of formation of economic results of economic and financial activity of the enterprise; evaluation of the efficiency of economic activity and ways to improve it; the essence of the financial state of the enterprise, its components and assessment methods; competitiveness of the enterprise and methods of its assessment; mechanism of enterprise development, prevention of crisis phenomena and bankruptcy; ensuring the economic security of the enterprise.

Key words: business activity, efficiency, enterprise, business entity, management.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Основні характеристики навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 13 «Механічна інженерія»	Обов'язкова	
Модулів - 3		Рік підготовки	
Змістових модулів - 3		4-й	4-й
Електронний адрес РНПД на сайті ХННІ НУК: http://kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/b-welding-engineering-and-related-processes.html	Спеціальність 131 «Прикладна механіка» Освітня програма «Інжиніринг зварювання та споріднених процесів»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		7-й	7-й
Загальна кількість годин - 90		Лекцій	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3;		30 год.	8 год.
самостійної роботи студента – 3.		Практичні, семінарські	
		15 год.	6 год.
	Лабораторні		
		-	-
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		45 год.	76 год.
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є формування у здобувачів вищої освіти відповідно до освітньої програми таких компетентностей:

1) інтегральну компетентність:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у зварюванні та споріднених процесах і технологіях або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

2) загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3) професійні компетентності:

ФК5. Здатність використовувати аналітичні та чисельні математичні методи для вирішення задач прикладної механіки, зокрема здійснювати розрахунки на міцність, витривалість, стійкість, довговічність, жорсткість в процесі статичного та динамічного навантаження з метою оцінки надійності деталей і конструкцій машин.

ФК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення таких курсів, як: «Політична економія», «Інформатика», «Правознавство», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Регіональна економіка».

4. Очікувані результати навчання

При вивченні навчальної дисципліни «Економіка підприємства» у студентів мають бути сформовані такі програмні результати навчання як:

РН3. Виконувати розрахунки на міцність, витривалість, стійкість, довговічність, жорсткість деталей машин.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Підприємництво у сучасній системі господарювання

Тема 1. Теорії та моделі підприємств. Поняття підприємства як організаційно виокремленої та економічно самостійної первинної ланки виробничої сфери. Місія й різноманітні цілі підприємства. напрямки діяльності підприємства.

Види економічної діяльності підприємств та їхня класифікація. Моделі підприємств. Профільні, структурно-функціональні моделі виробничих систем. Системно-структурна модель підприємства. Акти, що є законодавчою базою функціонування підприємства (організації). Статут підприємства (організації). Генеральна тарифна угода й колективний договір. Інші правові документи, що регулюють окремі напрямки діяльності підприємства (організації).

Джерела інформації: [4, с. 9-16, 23-26], [5, с. 37-40], [6, с. 10-14].

Тема 2. Основи підприємництва. Підприємництво, як сучасна форма господарювання. Форми та види підприємницької діяльності. Фактори підприємництва та схема підприємницької операції. Договірні взаємовідносини та партнерські зв'язки в підприємницькій діяльності. Підприємницькі договори (контракти, угоди). Структура договорів, порядок їх укладання. Типовий зміст, загальні й специфічні умови договору. Формулювання конкретних умов договору. Підприємницькі дії щодо реалізації бізнес-проектів.

Партнерські зв'язки та угоди (операції). Основні напрямки співпраці партнерів. Форми співробітництва у сферах виробництва, товарообміну й торгівлі, фінансових відносин. Факторинг.

Міжнародна підприємницька діяльність. Міжнародний бізнес: поняття, суб'єкти, типи та види. Форми міжнародної підприємницької діяльності. Спільні підприємства в системі міжнародного бізнесу: мотивація і процедура створення, механізм функціонування. Тенденції та проблеми розвитку спільних підприємств в Україні.

Джерела інформації: [3, с. 42-46], [4, с. 17-22], [5, с. 16-27], [6, с. 14-36].

Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми. Види підприємств в Україні та їх організаційно-правові форми. Приватні підприємства, фермерські господарства, підприємства колективної власності, орендні підприємства, державні унітарні підприємства, державні комерційні підприємства, казенні підприємства, комунальні унітарні підприємства, підприємства з іноземними інвестиціями та іноземні підприємства, господарські товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повне товариство, командитне товариство.

Акціонерні товариства їх види. Управління акціонерними товариствами. Переваги і недоліки акціонерних товариств. Відмінності акціонерних товариств і товариств з обмеженою відповідальністю. Переваги і недоліки господарських товариств. Класифікація підприємств. Види і організаційно-правові форми об'єднань підприємств в Україні.

Джерела інформації: [3, с. 9-11], [4, с. 34-46], [5, с. 40-50], [6, с. 14-36].

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств. Поняття та форми зовнішнього середовища підприємства. Ринок – як зовнішнє середовище господарювання підприємства. Поняття, функції і структура ринку. Принципи поведінки суб'єктів господарювання на ринку. Правова форма зовнішнього середовища підприємства.

Джерела інформації: [3, с. 31-34], [4, с. 56-74], [5, с. 60-76], [6, с. 43-58].

Тема 5. Структура та управління підприємством. Поняття структури підприємства, її види. Організаційні структури управління підприємствами різних форм власності. Особливості вибору організаційних структур управління новостворюваних підприємств різних розмірів і форм власності, галузевої належності.

Об'єктивна необхідність і поняття управління суб'єктами господарювання. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управління підприємствам та організаціями (установами).

Методи управління діяльністю підприємств. Вищі органи державного управління підприємствами та організаціями. Необхідність і принципи формування вищих органів управління підприємствами та організаціями. Державні корпорації, концерни, міністерства і комітети, як вищі органи прямого управління підпорядкованими підприємствами та організаціями. Органи централізованого (загальнодержавного) посереднього управління суб'єктами господарювання. Спрямованість та очікувана ефективність адміністративної реформи в Україні.

Джерела інформації: [3, с. 30-34], [4, с. 80-93], [5, с. 90-103], [6, с. 116-154].

Модуль 2

Економічні ресурси підприємства. Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства

Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією. Особливості структури персоналу підприємств та організацій різних типів, розмірів і форм власності.

Визначення чисельності окремих категорій працівників. Чинники, які мають враховуватися у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу фірми. Обґрунтування раціональної структури персоналу підприємств різних типів та інфраструктурних організацій.

Сучасна система управління персоналом. Поняття та особливості системи управління персоналом підприємств та інших суб'єктів господарювання. Форми та ефективність підготовки, перенавчання і підвищення кваліфікації кадрів.

Зарубіжний досвід формування та ефективного використання трудового потенціалу фірми.

Продуктивність праці персоналу. Різноманітність підходів до визначення та можливі методи розрахунку продуктивності праці на підприємствах виробничої сфери. Показники рівня продуктивності праці. Зовнішні та внутрішні чинники зростання продуктивності праці. Динаміка і резерви

підвищення продуктивності праці на підприємствах різних галузей економіки України за сучасних умов господарювання.

Поняття системи мотивації праці. Концептуальні характеристики багатофакторних моделей мотивації трудової діяльності, що ґрунтуються на теоріях справедливості, очікування та потреб. Вимоги щодо формування системи мотивації праці на рівні підприємства, організації. Класифікація методів мотивації.

Оплата праці: сутність, функції, державна політика і загальна організація. Основна і додаткова оплата праці. Основні функції заробітної плати (відтворювальна, стимулююча, регулювальна, соціальна) та їх реалізація.

Державна політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці та соціального захисту. Політика оплати праці підприємств, організацій та інших первинних суб'єктів господарювання. Договірне регулювання оплати праці найманого персоналу шляхом укладання різнорівневих тарифних угод. Регулювання оплати праці на основі колективного договору. Основи організації оплати праці на підприємствах (в організаціях).

Доплати і надбавки до заробітної плати та організація преміювання персоналу. Основні принципи формування системи преміювання персоналу. Участь працівників у прибутках підприємства (установи, організації).

Джерела інформації: [3, с. 102-110, 126-128], [4, с. 123-153], [5, с. 256-287], [6, с. 191-216].

Тема 7. Основний капітал. Сутність основного капіталу підприємства. Активи підприємства та їхня характеристика. Склад основних засобів підприємства. Класифікація і структура основних засобів.

Особливості структури основних засобів суднобудівних підприємств. Об'єкт основних засобів і термін його корисного використання. Надходження основних засобів, їхній облік і натуральна оцінка. Знос основних засобів. Методи оцінки основних засобів. Індексація і переоцінка основних засобів.

Амортизація основних засобів та її методи. Система показників використання основних засобів і узагальнюючі показники їхнього використання. Показники використання обладнання. Показники, що характеризують оснащеність підприємства основними засобами. Показники руху та стану основних засобів. Показники використання площ. Структурні показники основних засобів. Значення і шляхи поліпшення використання основних. Відтворення основних засобів. Сутність нематеріальних активів та їхня класифікація. Оцінка й амортизація нематеріальних активів.

Джерела інформації: [3, с. 70-78], [4, с. 180-197], [5, с. 187-211], [6, с. 243-271].

Тема 8. Оборотний капітал. Загальна характеристика оборотного капіталу і нормування. Сутнісна характеристика оборотних коштів. Обслуговування оборотними коштами сфер виробництва та обігу. Функціональна та елементна структура оборотних коштів.

Нормовані оборотні кошти. Методи розрахунку нормативів оборотних коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого розрахунку). Обчислення

нормативів оборотних коштів у виробничих запасах, незавершеному виробництві, витратах майбутніх періодів, залишках готової продукції. Визначення загального нормативу оборотних коштів для підприємства.

Основні показники рівня ефективності використання оборотних коштів: коефіцієнти оборотності (кількість оборотів) і завантаження, тривалість одного обороту в днях, рентабельність; методика їх обчислення. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів. Проблеми нестачі оборотних коштів і поповнення їх обсягів до нормативного рівня за умов кризової економічної ситуації на підприємстві.

Джерела інформації: [3, с. 89-92], [4, с. 205-220], [5, с. 225-241], [6, с. 323-347].

Тема 9. Інвестиційна діяльність підприємства.

Поняття, склад і структура інвестицій. Сутнісна характеристика інвестицій. Функціонально-елементний склад інвестицій підприємства. Внутрішні та зовнішні джерела інвестування. Різновиди та структура капітальних вкладень, тенденції її зміни у часі.

Визначення необхідного обсягу і джерел фінансування виробничих інвестицій. Розрахунки обсягу потрібних виробничих інвестицій з урахуванням економічної ситуації на ринку і на підприємстві. Варіанти можливих економічних ситуацій, що мають враховуватися у процесі визначення необхідного обсягу інвестицій. Обґрунтування конкретних джерел фінансування капітальних вкладень та обчислення необхідного їх обсягу відповідно до можливих варіантів економічної ситуації на ринку і підприємстві.

Формування і регулювання фінансових інвестицій (цінних паперів). Роль фінансових інвестицій у становленні та розвитку ринкових відносин. Умови залучення і використання фінансових інвестицій за діючої системи господарювання. Види цінних паперів, порядок їх випуску, обігу і використання. Визначення суми фінансових ресурсів, одержаних від продажу акцій. Обчислення величини дивідендів. Обґрунтування економічної доцільності придбання акцій інвестором. Державне регулювання та масштаби обігу цінних паперів.

Основні типи прямих іноземних інвестицій. Ознаки привабливості інвестування вітчизняних суб'єктів господарювання. Можливі види і форми іноземних інвестицій. Державне регулювання іноземних інвестицій в економіку України. Чинне законодавство України щодо іноземних інвестицій.

Економічне обґрунтування інвестиційних проектів різних суб'єктів господарювання шляхом розробки повного або короткого варіанта бізнес-плану. Стисла характеристика інвестиційного проекту, ступінь його завершеності. Форма здійснення та необхідний обсяг інвестицій для практичної реалізації проекту. Період інвестування до початку експлуатації об'єкта. Вибір з кількох альтернативних економічно привабливішого інвестиційного проекту.

Джерела інформації: [3, с. 223-230], [4, с. 258-274], [5, с. 523-528], [6, с. 496-527].

Тема 10. Інноваційна діяльність. Загальна характеристика інноваційних процесів. Поняття і змістова характеристика інноваційних процесів. Новини і

нововведення, їх сутність і первісні імпульси виникнення. Виокремлювані види інноваційних процесів (новин, нововведень): технічні, організаційні, економічні, соціальні, юридичні. Локальні та глобальні новини (нововведення). Взаємозв'язок окремих видів інноваційних процесів. Вплив новин (нововведень) на виробництво, будь-яку господарську і підприємницьку діяльність.

Науково-технічний прогрес (поступ), його загальні та пріоритетні напрями. Еволюційні та революційні форми НТП. Зміст та особливості науково-технічних революцій. Більш доскональні й нові технології, матеріали та енергія, засоби праці й кінцева продукція, як усталені загальні напрями НТП. Пріоритетні напрями НТП: прогресивні базові технології; синтетичні, композиційні і надчисті матеріали; ядерна та інші нетрадиційні види енергії; робототехнічні комплекси та гнучкі автоматизовані системи; комплексна автоматизація та комп'ютеризація виробництва і процесів управління.

Організаційний прогрес (поступ). Організаційний прогрес (поступ) (ОП), як узагальнене явище використання організаційних, економічних, соціальних та юридичних нововведень. Особливості ОП, що відрізняють його від НТП. Об'єкти: організація виробництва і праці, окремі елементи економічного механізму господарювання (підприємства), соціальні та правові відносини. Основні тенденції ОП. Оптимізація розмірів підприємств. Обґрунтування економічної доцільності диверсифікації виробництва і конверсії підприємств воєнно-промислового комплексу.

Джерела інформації: [4, с. 280-307], [5, с. 528-541], [6, с. 457-485].

Модуль 3

Технічна та матеріальна база підприємства. Результати та ефективність виробництва

Тема 11. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. Складники техніко-технологічної бази, можливі та ефективні шляхи її формування на підприємстві. Особливості формування виробничої (техніко-технологічної) бази на підприємствах різних галузей.

Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства. Змістова характеристика і форми технічного розвитку підприємства (технічне переозброєння: модернізація, капітальний ремонт і заміна діючого устаткування). Діагностика стану технічного розвитку підприємства: сутність, процедура та основні показники (технічна оснащеність праці, рівень технології, технічний рівень устаткування, рівень комп'ютеризації та автоматизації виробничих процесів і процесів управління). Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства, його передбачуваність, етапність і послідовність.

Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва. Сутність лізингу та його об'єкти. Можливі види лізингу за окремими класифікаційними ознаками. Організаційно-правові основи здійснення лізингу. Умови договору

лізингу. Права та обов'язки лізингодавців і лізингоодержувачів. Витрати на надання та ефективність лізингових послуг.

Формування і використання виробничої потужності підприємства. Поняття, види і чинники формування виробничої потужності. Конверсія й диверсифікація виробничих потужностей за ринкових умов господарювання.

Джерела інформації: [3, с. 144-149], [4, с. 161-175], [5, с. 209-211], [6, с. 286-315].

Тема 12. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика. Сутність, значення і задачі матеріально-технічного забезпечення і збуту продукції. Концепція комерційної діяльності підприємства на ринку засобів виробництва.

Сутність виробничої логістики. Внутрішньовиробничі логістичні системи, як об'єкт дослідження виробничої логістики. Завдання та роль внутрішньовиробничих логістичних систем. Поняття логістичних систем в межах окремого підприємства – тягучі, штовхаючі, комбіновані системи. Основні показники виробничої логістики.

Джерела інформації: [6, с. 671-691].

Тема 13. Витрати підприємства. Поточні витрати (собівартість продукції) як комплексний економічний показник. Класифікація поточних витрат підприємства: за місцем виникнення витрат, економічними елементами, способом віднесення на собівартість продукції, характером зв'язку з обсягом виробництва, ступенем однорідності, періодами. Особливості складу поточних витрат в окремих галузях економіки. Включення поточних витрат до собівартості продукції (послуг).

Кошторис виробництва і собівартість товарної продукції. Собівартість валової, товарної і реалізованої продукції. Витрати на одну гривню товарної продукції. Обчислення собівартості окремих видів продукції. Калькулювання та його місце в економічних розрахунках. Об'єкти калькулювання і калькуляційні одиниці. Типова номенклатура калькуляційних статей витрат. Методика обчислення окремих статей калькуляції. Прогнозування собівартості нових виробів на етапах їх розробки та освоєння виробництва; можливі методи прогнозування: питомих витрат, баловий, агрегатний, кореляційний.

Шляхи зниження поточних витрат. Обґрунтування і вибір шляхів зниження поточних витрат на підприємствах України. Групи шляхів (чинників) зниження поточних витрат у розрахунку на одиницю продукції: підвищення технічного рівня виробництва; удосконалення організації виробництва праці та управління; збільшення обсягу виробництва і підвищення якості продукції.

Джерела інформації: [3, с. 170-172], [4, с. 317-327], [5, с. 412-431], [6, с. 357-376].

Тема 14. Фінансово-економічні результати об'єктів господарювання. Загальна характеристика фінансової діяльності підприємства (організації). Напрями діяльності підприємства (організації) з формування та раціонального використання фінансових ресурсів. Складання фінансового плану підприємства (організації). Обчислення необхідних обсягів власного капіталу і позикових коштів (кредитних ресурсів).

Прибутковість (дохідність) підприємства. Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Прибутковість і дохідність: їхня сутність, відмінність між ними. Джерела формування прибутку і доходу підприємства. Валовий, чистий та реінвестований прибуток. Маржинальний дохід. Загальноприйнята практика використання прибутку підприємства. Визначення суми прибутку до оподаткування. Зростання прибутковості фірми під впливом дії окремих чинників. Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки України.

Рентабельність ресурсів і продукції. Рентабельність як відносний показник ефективності роботи підприємства. Методика обчислення рентабельності: виробничих фондів (виробництва); сукупних активів; власного (акціонерного) капіталу. Рентабельність обсягу товарної продукції (продажу) та окремих виробів. Динаміка та шляхи підвищення рентабельності на підприємствах різних галузей економіки України.

Джерела інформації: [3, с. 200-210], [4, с. 357-368], [5, с. 497-506], [6, с. 418-440].

Тема 15. Інтегральна ефективність діяльності підприємств та його конкурентоспроможність. Економічна сутність і загальна методологія визначення ефективності. Характеристика видів ефективності. Критерій і система показників ефективності виробництва.

Вимірювання економічної ефективності ресурсів і витрат. Оцінка соціальної ефективності. Класифікація суттєвих характеристик. Напрямки дії і використання. Чинники зростання ефективності виробництва.

Інтегрована модель чинників ефективності виробництва (продуктивності діяльності підприємства як виробничо-економічної системи).

Джерела інформації: [4, с. 374-388], [5, с. 506-508].

Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 2

Розподіл навчального часу модулів за змістовими модулями

Назва змістових модулів і тем дисципліни	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
		Лекції	Практична робота	Самостійна робота		Лекції	Практична робота	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. Підприємництво у сучасній системі господарювання								
Тема 1. Теорії та моделі підприємств	6	2	1	3	5	2	2	5
Тема 2. Основи підприємництва	6	2	1	3	5			5
Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	6	2	1	3	7			5
Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	6	2	1	3	7			5
Тема 5. Структура і управління підприємством	6	2	1	3	6			6
Разом за модулем 1	30	10	5	15	30	2	2	26
Модуль 2. Економічні ресурси підприємства. Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства								
Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	6	2	1	3	5	2	2	5
Тема 7. Основний капітал	6	2	1	3	7			5
Тема 8. Оборотний капітал	6	2	1	3	7			5
Тема 9. Інвестиційна діяльність підприємства	6	2	1	3	5	2		5
Тема 10. Інноваційна діяльність	6	2	1	3	6			4
Разом за модулем 2	30	10	5	15	30	4	2	24

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 3. Технічна і матеріальна база підприємства. Результати та ефективність виробництва								
Тема 11. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	6	2	1	3	5	2	2	5
Тема 12. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика	6	2	1	3	5			5
Тема 13. Витрати підприємства	6	2	1	3	7			5
Тема 14. Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання	6	2	1	3	7			5
Тема 15. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	6	2	1	3	6			6
Разом за модулем 3	30	10	5	15	30	2	2	26
Разом з дисципліни	90	30	15	45	90	8	6	76

Теми практичних занять

Теми практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання наведені в табл. 3.

Таблиця 3

Тематика практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин за формами навчання	
		Денна	Заочна
1	2	3	4
1	Тема 1. Теорії та моделі підприємств	1	2
2	Тема 2. Основи підприємництва	1	
3	Тема 3. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	1	
4	Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	1	
5	Тема 5. Структура і управління підприємством	1	
6	Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	1	2
7	Тема 7. Основний капітал	1	
8	Тема 8. Оборотний капітал	1	
9	Тема 9. Інвестиційна діяльність підприємства	1	
10	Тема 10. Інноваційна діяльність	1	
11	Тема 11. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	1	2
12	Тема 12. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика	1	
13	Тема 13. Витрати підприємства	1	
14	Тема 14. Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання	1	
15	Тема 15. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	1	
	Разом з дисципліни:	15	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання наведені в табл. 4.

Таблиця 4

Розподіл годин самостійної роботи за видами та формами навчання

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		
		Норматив	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Підготовка до лекційних занять	1 год. на 1 лекцію	15	4
2	Підготовка до практичних занять	1-2 год. на 1 заняття	10	6
3	Підготовка до поточного модульного контролю (підготовка реферату, тестування)	написання рефератів	5	10
4	Опрацювання інформації, отриманої безпосередньо на обов'язкових навчальних заняттях	1 год. на 2 год. лекційних занять	-	11
6	Виконання контрольної роботи	мінімум 15 годин на 1 роботу	-	30
7	Підготовка до заліку	15-30 год. на 1 захід	15	15
	Разом		45	76

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

для всіх видів занять:

- робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної освіти;

для лекційних занять:

- лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

- відеометод – використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

для практичних занять:

- практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни та формування вмінь і навичок їх практичного застосування шляхом виконання відповідно сформульованих завдань.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- звіт про виконання практичної роботи (на паперовому носії) або у файлі, що пересилається на перевірку у СДН (Classroom);

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- письмовий контроль результатів навчання;

- усні відповіді на практичних заняттях;

- поточні модульні контрольні роботи у формі тестування (тестовий контроль);

- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача вищої освіти оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заліку.

Питома вага заліку в загальній системі оцінок – **40 балів**. Право здавати заключний залік дається студенту, якій з урахуванням балів поточних оцінок і модульного контролю набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою поточних оцінок і оцінки заліку.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7.1. Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти та їх оцінювання

Практична робота

Бал	Критерії оцінювання
3	Робота виконана у встановлений термін. Здобувач вищої освіти самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Здобувач вищої освіти наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
1	Здобувач вищої освіти складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Здобувач вищої освіти не розв'язує задачі.

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

7.2. Узагальнюючі результати поточного контролю знань

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	10 роб. × 3 бали = 30 балів	10 роб. × 3 бали = 30 балів
Поточний модульний контроль	3 МКР × 10 балів = 30 балів	-
Виконання контрольних робіт	-	1 роб. × 30 балів = 30 балів
Всього	60	60

Контрольна робота (для заочної форми)

Бал	Критерії оцінювання
30	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, аргументовано і у правильній послідовності. Використані не тільки рекомендовані джерела інформації, а й новітні, самостійно знайдені у періодичних виданнях та в інтернет-ресурсах. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота достатньо ілюстрована, оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти вільно орієнтується в матеріалах.
20	Робота виконана у встановлений термін. Матеріал викладено у достатньому обсязі, логічно. Використані рекомендовані джерела інформації. Правильно сформульовані узагальнюючі висновки. Робота оформлена акуратно, з дотриманням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти орієнтується в матеріалах, у відповідях є неточності.
10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено у правильній послідовності, але недостатньо повно. Недостатньо використані рекомендовані джерела інформації. Висновки сформульовані формально або не зв'язані з матеріалами роботи. В оформленні роботи є порушення вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти в цілому орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки та неточності.
5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Матеріал викладено безсистемно, висновки сформульовані формально або відсутні. Робота оформлена неохайно, з порушенням вимог до технічної документації. Під час захисту роботи здобувач вищої освіти слабо орієнтується в матеріалах, у відповідях є помилки.
0	Роботу не виконано

Підсумковий контроль у формі екзаменуу

Підсумковий контроль складається з тестування (2 тестових завдання), відповіді на 2 контрольних питання, 2 практичні завдання.

Тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Відповідь (1 питання – 5 балів)

Бал	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, дає вичерпну, повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
4	Здобувач вищої освіти орієнтується у матеріалі, дає не досить повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
3	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає не досить повну відповідь на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
2	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає нечіткі та неточні відповіді на поставлені та додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.
1	Здобувач вищої освіти має уявлення про зміст питань, дає нечіткі та неточні відповіді на поставлені питання, але не дає відповіді на додаткові.
0	Здобувач вищої освіти не орієнтується у матеріалах питання, не може відповісти на додаткові питання за змістом навчальної дисципліни.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

№ змістового модуля і теми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T2	Практична робота № 1	3	Практична робота № 1	3
	T3	Практична робота № 2	3	Практична робота № 2	3
	T4	Практична робота № 3	3	Практична робота № 3	3
	T5	Практична робота № 4	3	Практична робота № 4	3
ПМК		Тест № 1	10	-	-
ЗМ 2	T6	Практична робота № 5	3	Практична робота № 5	3
	T7	Практична робота № 6	3	Практична робота № 6	3
	T8	Практична робота № 7	3	Практична робота № 7	3
	T9	Практична робота № 8	3	Практична робота № 8	3
ПМК		Тест № 2	10	-	-
ЗМ 3	T11	Практична робота № 9	3	Практична робота № 9	3
	T12	Практична робота № 10	3	Практична робота № 10	3
	-	-	-	Контрольна робота	30
ПМК		Тест № 3	10	-	-
Підсумковий контроль		Залік, в т.ч.	40	Залік, в т.ч.	40
		Тестування	10	Тестування	10
		Відповідь	10	Відповідь	10
		Практичні завдання	20		20
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, персональні комп'ютери з підключенням до мережі Інтернет.

При проведенні занять за дистанційною формою навчання використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технології (Moodle, Google Classroom, DingTalk, ZOOM CloudMeetings, Skype, Viber, WeChat, Telegram, соціальні мережі тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бережницька У. Б. Капітал: формування та використання : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. 92 с.
2. Войткі Л. С. Формування бізнес-моделі підприємства : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. 180 с.
3. Дмитрієв І. А. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Х. : ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.
4. Економіка підприємства: навч. посіб. / С. М. Рогач та ін. 2-ге вид. К. : «ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 392 с.
5. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 768 с.
6. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л. Л. Ковальської та проф. І. В. Кривов'язюка. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. – 700 с.

Додаткова

7. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16 січня 2003 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 20.06. 2020 р.).
8. Довідник кваліфікаційних характеристик працівників. URL: <https://www.kadrovik01.com.ua/article/3641-dovdnik-kvalifikatsynih-harakteristik-profesy-pratsv-nikv-perelk-vipuskv> (дата звернення: 24.04.2020).
9. Економіка підприємства : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки. Х. : ХНУВС, 2017. 192 с.
10. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Колпаченко та ін. Харків : Діса плюс, 2019. 277 с.
11. Іванілов О. С. Економіка підприємства : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2019. 728 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного Банку України. – Режим доступу : сайт www.bank.gov.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : сайт <http://rada.gov.ua>
3. <http://www.minfin.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу : сайт <http://www.minfin.gov.ua>
5. Офіційний сайт «Підручники». – Режим доступу : сайт <http://pidruchniki.com>
6. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-1>

Розробник:

д.е.н., професор

А. В. Руснак

Контрольні питання до заліку

1. Економіка та її місце в суспільному житті.
2. Сутність підприємництва як форми господарської діяльності.
3. Принципи й механізми реалізації підприємницької діяльності.
4. Підприємство, його основні ознаки.
5. Види й організаційно-правові форми підприємств.
6. Об'єднання підприємств.
7. Акціонерні товариства їх види.
8. Державне регулювання діяльності підприємства.
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства.
10. Сутність, функції та принципи управління підприємством.
11. Методи управління суб'єктами господарювання.
12. Організаційні структури управління підприємствами, їх типи, принципи побудови. Виробнича структура підприємства.
13. Поняття та форми зовнішнього середовища підприємства.
14. Сутність та характерні риси зовнішнього середовища підприємства.
15. Характеристика складових частин зовнішнього середовища.
16. Ринок як визначальна складова частина зовнішнього середовища.
17. Поняття структури підприємства та її види.
18. Функції управління підприємствами та організаціями (установами).
19. Поняття, функції та характеристика основних елементів ринку.
20. Торгівельна політика підприємства.
21. Поняття продукції. Якість та конкурентоспроможність продукції.
22. Визначення, особливості та роль товарної політики підприємства.
23. Ціна продукції. Ціноутворення в умовах ринку.
24. Економічна сутність та функції цін. Види та структура ціни.
25. Методи встановлення цін.
26. Сутність і принципи прогнозування діяльності підприємства.
27. Методичні основи планування.
28. Стратегічні плани підприємства.
29. Поточне та оперативне планування.
30. Бізнес-плани підприємства.
31. Поняття виробничої програми підприємства.
32. Характеристика кількісних, якісних, натуральних та вартісних показників виробничої програми.
33. Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. Показники наявності та використання персоналу.
34. Визначення чисельності персоналу та нормування праці.
35. Методи визначення витрат робочого часу.
36. Продуктивність праці та її планування.
37. Чинники зростання продуктивності праці.

38. Мотивування праці. Поняття та структура заробітної плати.
39. Тарифна система оплати праці.
40. Форми та системи оплати праці.
41. Змішані форми оплати праці.
42. Механізм регулювання заробітної плати.
43. Розрахунок середньої заробітної плати, нарахування та утримання із заробітної плати.
44. Інтелектуальний капітал у системі соціально-економічних категорій. Формування й розвиток інтелектуального капіталу.
45. Роль освіти та професійної підготовки в сучасних умовах.
46. Сутність основного капіталу підприємства.
47. Склад основних засобів підприємства.
48. Класифікація і структура основних засобів.
49. Знос основних засобів. Методи оцінки основних засобів.
50. Амортизація основних засобів та її методи.
51. Показники руху та стану основних засобів.
52. Сутнісна характеристика оборотних коштів. Структура оборотних коштів.
53. Методи розрахунку нормативів оборотних коштів.
54. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.
55. Поняття, склад і структура інвестицій.
56. Визначення обсягу і джерел фінансування виробничих інвестицій.
57. Формування і регулювання фінансових інвестицій (цінних паперів).
58. Обчислення величини дивідендів.
59. Види і форми іноземних інвестицій.
60. Державне регулювання іноземних інвестицій в економіку України.
61. Техніко-технологічна база підприємства та її складники.
62. Особливості формування виробничої (техніко-технологічної) бази на підприємствах.
63. Характеристика і форми технічного розвитку підприємства.
64. Сутність, процедура та основні показники діагностики стану технічного розвитку підприємства.
65. Сутність лізингу, його об'єкти та види.
66. Виробнича потужність підприємства: формування та використання.
67. Сутність, значення і задачі матеріально-технічного забезпечення і збуту продукції.
68. Сутність виробничої логістики.
69. Внутрішньовиробничі логістичні системи, як об'єкт дослідження виробничої логістики.
70. Завдання та роль внутрішньовиробничих логістичних систем.
71. Сутнісна характеристика, структура і принципи організації виробничих процесів.
72. Поняття та основні елементи виробничого процесу.
73. Технологічний процес як головна складова виробничого процесу.
74. Принципи організації виробничого процесу.

75. Організація виробничих процесів і виробничих циклів.
76. Типи виробництв.
77. Методи організації виробничих процесів.
78. Розрахунок параметрів однопредметних потокових ліній.
79. Поняття конкурентоспроможності продукції.
80. Методи оцінки щодо підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства на ринку.
81. Поняття корисного ефекту та сукупних витрат.
82. Кількісна оцінка конкурентоспроможності однопараметричних об'єктів.
83. Якість продукції як економічна категорія.
84. Показники якості продукції та їх характеристика.
85. Методи оцінки якості продукції.
86. Поняття і визначення рівня конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств на ринку.
87. Суть витрат, їх класифікація.
88. Кошторис виробництва і собівартість товарної продукції.
89. Собівартість продукції та її види.
90. Калькулювання собівартості.
91. Шляхи зниження поточних витрат.
92. Капітал підприємства та його види.
93. Фінансова діяльність підприємства.
94. Дохід підприємства, його суть і види.
95. Прибуток підприємства, порядок визначення та використання.
96. Рентабельність підприємства.
97. Ефективність діяльності підприємства.
98. Інвестиційна діяльність: сутність, суб'єкти та об'єкти.
99. Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності.
100. Інвестиційні та інноваційні проекти підприємства.
101. Показники ефективності інвестиційних та інноваційних проектів.
102. Економічна сутність і загальна методологія визначення ефективності.
103. Характеристика видів ефективності.
104. Критерій і система показників ефективності виробництва.
105. Вимірювання економічної ефективності ресурсів і витрат.
106. Оцінка соціальної ефективності.
107. Класифікація суттєвих характеристик.
108. Напрямки дії і використання.
109. Чинники зростання ефективності виробництва.
110. Сучасні моделі розвитку підприємств.
111. Поняття трансформації підприємства, її необхідність та значення.
112. Реалізація та оцінка ефективності проектів трансформації.
113. Сутність економічної безпеки підприємства.
114. Система економічної безпеки підприємства.
115. Служба безпеки підприємства.

116. Оцінка економічної безпеки підприємства.
117. Оптимізація бізнес-процесів підприємств.
118. Розробка та організація проекту оптимізації бізнес-процесів.
119. Інтелектуальна участь спеціалістів в проекті оптимізації.
120. Розробка інформованої моделі оптимізованих бізнес-процесів компанії замовника.
121. Роль моделювання у вдосконаленні бізнесу.
122. Поняття, суть та ключові елементи бізнес-моделі підприємства.
123. Відмінності бізнес-моделі від стратегії підприємства.
124. Еволюція бізнес-моделей. Класифікація бізнес-моделей.
125. Алгоритм вибору бізнес-моделі підприємства.
126. Сутність процесного підходу.
127. Поняття системи.
128. Стани системи як результат виконання процесів.
129. Бізнес-процеси - функціональна модель корпоративної структури.
130. Переваги використання процесного підходу в організації.
131. Поняття процесного підходу до моделювання.
132. Класифікація бізнес-процесів.
133. Моделювання бізнес-процесів.
134. Методи та етапи моделювання.
135. Проблеми ідентифікації компетенцій.
136. Місце портфельного аналізу у бізнес-моделюванні.
137. Інструментарій та етапи портфельного аналізу.
138. Трансформація (модифікація) бізнес-моделі підприємства.
139. Методи реінжинірингу при створенні складних систем управління.
140. Формування та функціонування бізнес-моделей вітчизняних підприємств.
141. Особливості формування та функціонування бізнес-моделей вітчизняних підприємств.
142. Проблеми ідентифікації компетенцій.
143. Портфельний аналіз у бізнес-моделюванні.
144. Особливості оцінки ефективності процесу управління.
145. Економічна сутність та зміст капіталу.
146. Характеристика процесу формування капіталу підприємства.
147. Принципи формування капіталу підприємства.
148. Класифікація сформованого капіталу підприємства.
149. Класифікація капіталу за формами залучення.
150. Вартість капіталу та методи її оцінки.
151. Концепція формування граничної вартості капіталу.
152. Механізм формування ефекту фінансового левериджу.
153. Забезпечення фінансової рівноваги підприємства у процесі формування його капіталу.
154. Структура сформованого капіталу підприємства.
155. Оптимізація структури капіталу за критерієм: максимізації рівня фінансової рентабельності, капіталу вартості, мінімізації рівня фінансового

ризикі.

156. Задачі та принципи формування капіталу при створення підприємства.

157. Методи оптимізації загальної потреби в капіталі.

158. Основні схеми фінансування нового бізнесу.

159. Джерела формування капіталу нового підприємства.

160. Склад власного капіталу підприємств та цілі його формування.

161. Джерела формування власних ресурсів підприємства.

162. Механізм розробки політики формування власного капіталу.

163. Форми фінансових зобов'язань підприємства.

164. Класифікація позикових коштів.

165. Механізм залучення позикового капіталу на кредитному ринку.

166. Основні етапи розробки політики залучення позикового капіталу.

167. Економічна сутність та характеристика процесу використання капіталу.

168. Капітал як виробничий та інвестиційний ресурс.

169. Характеристика етапів кругообігу капіталу.

170. Класифікація капіталу, який використовується підприємством.

171. Характеристика основних задач та функціонального механізму управління процесом використання капіталу підприємства.

172. Оцінка фактору інфляції в процесі використання капіталу.

173. Оцінка фактору ліквідності в процесі використання капіталу.

174. Особливості операційної діяльності, пов'язані з використанням капіталу.

175. Структура операційних активів.

176. Управління формуванням операційного прибутку.

177. Механізм управління використанням капіталу на основі центрів відповідальності.

178. Система основних показників ефекту від використання капіталу в операційному процесі.

179. Механізм управління ефектом від використання капіталу в операційному процесі.

180. Характеристика основних етапів формування політики використання капіталу.